دیدگاه

نامه ۵۰ کارشناس امریکایی:

بایدن فوراً به برجام برگردد وگرنه ایران کارت‌های زیادی رو می‌کند

بیش از ۵۰ نفر از کارشناسان بین‌المللی، استادان دانشگاه، اندیشمندان، صاحب‌نظران، مدیران اندیشکده‌ها و دیپلمات‌های سابق کشورهای جهان در نامه‌ای خطاب به جو بایدن خواستار بازگشت فوری امریکا به توافق هسته‌ای و پایان دادن به سیاست‌های شکست‌خورده ترامپ علیه ایران شدند و به او تأکید کردند اگر چنین نشود ایران با کارت‌های زیاد هسته‌ای امریکا را تحت فشار قرار خواهد داد.

این نامه از سوی افرادی همچون جان لیمبرت، دستیار سابق وزارت خارجه امریکا در امور ایران، توماس پیکرینگ، معاون سابق وزیر خارجه امریکا، گری سیک، عضو سابق شورای امنیت ملی امریکا در حوزه ایران، باربارا اسلاوین، مدیر بخش ایران در شورای آتلانتیک، پیتر جنکینز، نماینده اسبق انگلیس در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، رابرت هانتر، سفیر سابق امریکا در ناتو، مارک فیتزپاتریک، مقام پیشین وزارت خارجه امریکا و فرانک ون هیپل، عضو سابق دفتر سیاستگذاری‌های علم و فناوری در کاخ سفید امضا شده است. به گزارش ایرنا، در این نامه آمده است: «ما کارشناسان مسائل ایران، روابط بین‌الملل و منع اشاعه سلاح‌های اتمی، به این وسیله حمایت کامل خود را از تعهد دولت آقای بایدن به کنار گذاشتن سیاست شکست‌خورده دولت ترامپ در قبال ایران و کارزار فشار حداکثری علیه این کشور و بازگرداندن امریکا به مسیر دیپلماسی و پایبندی کامل به برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) یا همان توافق هسته‌ای با ایران اعلام می‌داریم». نویسندگان در این نامه با اشاره به خروج یکجانبه ترامپ خاطرنشان کرده‌اند: «رویکرد ترامپ شکست خورده است و اکنون شما وظیفه نه‌چندان خوشایند جبران سیاست‌های آسیب‌زای او را بر عهده دارید و در عین حال باید با کینه‌توزی‌های داخلی و همه‌گیری مرگ‌بار کرونا نیز دست‌وپنجه نرم کنید. با وجود این، برای ما واضح و مبرهن است که سرراست‌ترین مسیر، اقدام فوری جهت بازگرداندن امریکا و ایران به برجام و پایبندی به آن است.» این نامه با بیان این ادعا که برخی از روی خیرخواهی می‌گویند دولت بایدن باید بازگشت امریکا به میز مذاکره با ایران را به تأخیر بیندازد، می‌افزاید: «استدلال برخی از آنها این است که تحریم‌های ترامپ نه‌تنها موضع امریکا در قبال ایران را تضعیف نکرده، بلکه اهرم فشار واشنگتن در برابر تهران را تقویت کرده است. برخی دیگر نیز معتقدند نباید با بازگشت فوری به میز مذاکره با ایران، در داخل وارد دعواهای سیاسی شد. اما تأخیر ممکن است باعث شود این تصور به وجود بیاید که اقدام ترامپ قانونی بوده و مهر تأیید دولت جدید را نیز دریافت می‌کند. این مسئله می‌تواند آخرین فرصت امریکا برای توقف سیاست‌های ترامپ را از بین ببرد و پنجره مذاکره با ایران را به‌طور کامل ببندد. این کار می‌تواند ایران را نیز به توسعه هرچه بیشتر برنامه هسته‌ای خود با هدف تقویت اهرم فشار در برابر امریکا تشویق کند. در این صورت، اوضاع در همین ابتدای کار دولت جدید، بحرانی می‌شود». این کارشناسان یادآور شده‌اند: «ایران کارت‌های هسته‌ای بسیار زیادی دارد که می‌تواند با آنها بازی کند؛ از جمله غنی‌سازی در سطوح بالاتر، محدودکردن دسترسی بازرسان آژانس انرژی اتمی و خروج از برجام و ان‌پی‌تی. پس به‌جای اینکه دست روی دست بگذارید و تضعیف جایگاه خود در مذاکره را نظاره‌گر باشید، باید برای احیای کانال‌های دیپلماتیک فوراً اقدام کنید.»

واکنش

نمایندگان عراقی شعار «کلا کلا امریکا» سر دادند

خشم گروه‌های مقاومت از قرار گرفتن نام رئیس حشدالشعبی در فهرست تروریستی امریکا ادامه دارد. در پارلمان شعار «کلا کلا امریکا» سر داده شد و نماینده گروه الفتح در واکنش به این اقدام وزارت خزانه‌داری امریکا که از آن به عنوان گامی در جهت تروریستی خواندن تمامی ساختار حشدالشعبی یاد می‌شود، خواستار اجرای مصوبه پارلمان در زمینه خروج نظامیان امریکایی از عراق شد.

فالح الفیاض چندی پیش درباره توطئه‌هایی که با هدف تخریب چهره سازمان حشدالشعبی صورت می‌گیرد، هشدار داده بود. وزارت خزانه‌داری امریکا روز جمعه در بیانیه‌ای با اعلام قرار گرفتن نام الفیاض در فهرست تحریم‌های امریکا، بخشی از آنچه را وی درباره آن هشدار داده بود علنی کرد. انتشار این بیانیه واکنش نه چندان قاطع وزارت امور خارجه عراق را به دنبال داشت. احمد الصحاف، سخنگوی وزارت امور خارجه عراق شنبه شب در گفت‌وگو با شبکه خبری الحدث گفت که تحریم‌های امریکا علیه رئیس سازمان حشدالشعبی اهانت به دولت و ملت عراق است، چرا که فالح الفیاض شخصیت ملی عراق بوده و فداکاری‌های زیادی برای این کشور داشته است. صحاف این نکته را هم یادآور شد که بغداد به همراه دولت کنونی و آتی امریکا پیگیر تصمیمات وزارت خزانه‌داری امریکا خواهد بود و این تصمیمات را قبول ندارد.

■ تلاش برای تعرض به حشدالشعبی

گروه‌های مقاومت برخلاف دولت عراق، پس از انتشار بیانیه امریکا به شدت به آن واکنش نشان دادند. فاضل الفتلاوی، نماینده فراکسیون صادقون عراق در این مورد گفت: «ایالات متحده امریکا با تحریم‌های خبیثانه علیه فالح الفیاض به دنبال تعرض و دستیازی به حشدالشعبی است.» وی با بیان اینکه انتظار می‌رفت که الفیاض تحریم شود، گفت: «پیروزی‌های محقق شده به دست سازمان حشدالشعبی علیه پروژه امریکا و اسرائیل در منطقه که همان گروهک‌های تروریستی داعش است، به مذاق امریکا خوش نیامد. ایالات متحده امریکا با تحریم یک شخصیت امنیتی وابسته به دولت عراق، بار دیگر حاکمیت عراق را نقض کرده است.» نماینده فراکسیون صادقون تأکید کرد: «حشدالشعبی یک سازمان امنیتی عراقی است و هدف قرار دادن آن به معنی نقض آشکار حقوق عراق و عراقی هاست.»

فالح الخزعلی، نماینده ائتلاف الفتح در پارلمان عراق در حالی که نمایندگان این حزب فریاد کلا کلا امریکا سر داده بودند، به نمایندگی از نمایندگان این ائتلاف در پارلمان کشورش تأکید کرد: «ما اقدام دولت امریکا و وزارت خزانه‌داری این کشور در اعمال تحریم علیه فالح الفیاض مهم‌ترین رئیس سازمان حشدالشعبی را که دستگاهی مهم و حساس و حیاتی به شمار می‌رود، به شدت محکوم می‌کنیم.»

الخزعلی گفت: «ما این تصمیم امریکا را رد و محکوم کرده و آن را ادامه جنایت‌های امریکا علیه ملت عراق می‌دانیم. این تصمیم، جنایت دیگری است که به جنایت ترور شهید حاج قاسم سلیمانی و شهید ابومهدی المهندس فرماندهان عملیات پیروزی و همرزمان آنها افزوده می‌شود.» وی تأکید کرد: «یک سال از مصوبه شجاعانه و تاریخی پارلمان عراق در اخراج نیروهای بیگانه از کشور می‌گذرد و این خواسته باید تحقق یابد.»

جواد الطلیباوی، عضو ارشد جنبش گردان‌های اهل‌الحق عراق هم این اقدام را تجاوز آشکار به کشور عراق دانست و در صفحه توئیتر خود نوشت: «فالح الفیاض ریاست سازمان حشدالشعبی را بر عهده دارد و در نتیجه این اقدام امریکا محکوم و مقدمه‌ای برای قرار دادن حشدالشعبی در لیست سازمان تروریستی است.»

۷۵ میلیون امریکایی در منگنه سیاسی- اجتماعی دموکرات‌ها

به مرگ گرفته‌اند تا ترامپیست‌ها به تب راضی شوند

گزارش یک

دموکرات‌ها امروز به فاصله ۹ روز به پایان ریاست جمهوری ترامپ، لایحه استیضاح او را به جریان می‌اندازند. گفته می‌شود بحث‌هایی هم برای اجرای متمم ۲۵ قانون اساسی امریکا برای «کناره‌گیری» یا «برکناری» رئیس‌جمهور امریکا مطرح است. اینکه ترامپ در این ۹روز با استیضاح برکنار شود یا با فعال‌سازی متمم ۲۵ قانون اساسی، او را کنار بگذارند، احتمالاً به لحاظ شکلی تفاوتی ندارد ولی ظاهراً قصد دموکرات‌ها این است که مقابل رئیس‌جمهور و طرفدارانش طوری بازدارندگی ایجاد کنند که دیگر مرتکب چنین اقداماتی نشوند. مایک پمپئو، وزیر خارجه امریکا هشدار داده خاموش کردن صدای ۷۵ میلیون امریکایی خطرناک است.

به گزارش «جوان»، هویت و تصاویر حامیان ترامپ که در حمله به کنگره مشارکت داشتند منتشر شده و آنها یا از مشاغل خود برکنار شده یا اخراج می‌شوند. این را سی‌ان‌ان از قول مقام‌های پلیس امریکا گزارش کرده و نوشته که پلیس فدرال امریکا در حال منتشر کردن تصاویر کسانی است که روز چهارشنبه ششم ژانویه در حمله به کاپیتول هیل نقش داشته‌اند. یک شرکت املاک و مستغلات در ایالت شیکاگو یکی از کارکنان خود را به نام «لیبی اندروز» اخراج کرده و کمپانی «تاویستار» که یک شرکت بازاریابی در ایالت مریلند است نیز اعلام کرده که یکی از کارکنان خود را به خاطر انتشار عکسش با «آی‌دی» کارت شرکت در خشونت‌های واقع در کنگره از کار برکنار کرده است. یک چهره معروف دیگر، آدام جانسون، ۳۶ ساله است که تصویری از او در حالی که تریبون سخنرانی پلوسی را در دست دارد و لبخندزنان به دوربین‌ها نگاه می‌کند منتشر شده است. نه تنها او بازداشت شده و در زندان پینلاس حبس شده، بلکه اف‌بی‌آی از امریکایی‌ها خواسته هر تصویر یا اطلاعاتی که از مشارکت‌کنندگان در شورش‌های کنگره دارند، برای شناسایی مجرمان به اشتراک بگذارند؛ سناریویی که به نظر می‌رسد باعث دستگیری صدها نفر دیگر هم خواهد شد. به جز حامیان عادی ترامپ، چندین نفر از نمایندگان مجالس ایالتی هم در معرض دستگیری قرار دارند. برخی منابع طی روزهای گذشته گفتند که دست‌کم شش نماینده ایالتی به حضور در شورش ششم ژانویه اعتراف کرده یا از خود فیلم و عکس منتشر کرده‌اند. دریک اوانز، نماینده جمهوریخواه مجلس ایالتی از ایالت ویرجینیای غربی، از جمله متهمان است. او چندین تصویر و فیلم را از خودش در خارج از ساختمان کنگره و سپس در حین ورود به داخل ساختمان به اشتراک گذاشته بود.

■ هشدار ۷۵ میلیونی پمپئو

سه‌شنبه قبل یعنی یک روز قبل از حمله بی‌سابقه به کاپیتول هیل، جونیور ترامپ فرزند دونالد ترامپ در گفت‌وگو با فاکس‌نیوز هشدار داده بود که «فردا چیزهای زیادی درباره کشور به شما خواهیم گفت» و گفته بود پدرش «بزرگ‌ترین جنبش تاریخ امریکا» را ایجاد کرده است. او گفته بود که بعد از انتخابات، جنبش «امریکا را دوباره به عظمت برگردان» قرار نیست جایی برود. حالا به فاصله‌ای کوتاه از شورش ۶ ژانویه، چیزی که از شواهد و قرائن بر می‌آید، تشدید تلاش‌ها برای قرار دادن ترامپ و حامیانش در نوعی منگنه سیاسی-اجتماعی است. اقلیتی حدود ۷۵ میلیون نفر چالش بزرگی بر سر دولت بایدن به وجود خواهند آورد. مایک پمپئو، وزیر خارجه امریکا که با نامه کم‌سابقه ۵۰ دیپلمات امریکایی برای محکوم کردن حمله چهارشنبه قبل به کنگره روبه‌رو شده، نه تنها آن را محکوم نکرده، بلکه درباره تبعات ساکت کردن جمعیتی ۷۵ میلیونی هشدار داده‌است. پمپئو با اشاره به مسدودسازی حساب توئیتر ترامپ گفته که خاموش کردن بیان خطرناک است و در حساب شخصی خود در توئیتر نوشته‌است: «خاموش کردن بیان خطرناک است. این اقدام ضد امریکاست. متأسفانه، این تاکتیک جدید چپ‌ها نیست. آنها سال‌ها در راستای خاموش کردن صداهای مخالفان کار کرده‌اند. ما نمی‌توانیم اجازه دهیم آنها ۷۵ میلیون امریکایی را ساکت کنند.» این در حالی است که بر اساس یادداشتی که شبکه خبری «سی‌ان‌ان» به دست آورده، حدود ۱۰۰ دیپلمات امریکایی از پمپئو خواسته‌اند که نقش دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور این کشور در «حمله خشونت‌آمیز» هوادارانش به کنگره را محکوم کند.

■ متمم ۲۵ یا استیضاح؟!

با وجود این هشدار، فشارها بر ترامپ رو به افزایش است. نانسی پلوسی، رئیس مجلس نمایندگان در گفت‌وگو با سی‌بی‌اس، ترامپ را «نابسامان، خطرناک و از لحاظ ذهنی آشفته» توصیف کرد و گفت باید مورد پیگرد قانونی قرار بگیرد. پلوسی گفته است: «تنها چند روز دیگر مانده تا بتوانیم از او جان سالم به در ببریم، اما او اقدامی بسیار جدی انجام داده و باید پیگرد حقوقی علیه او انجام شود.» در حالی که قرار است طرح استیضاح ترامپ امروز در کنگره روی میز قرار بگیرد، پلوسی استناد به متمم ۲۵ قانون اساسی برای برکناری ترامپ را هم محتمل دانسته است؛ متممی که مصوبه ۱۹۶۷ کنگره امریکا بعد از ترور جان‌اف‌کندی است و شرایط کناره‌گیری یا برکناری رئیس‌جمهور در صورت مشکلات جسمی یا روحی، عزل، مرگ یا کناره‌گیری را مشخص می‌کند. «سی‌ان‌ان» از قول یک منبع نزدیک به نفر دوم دولت ترامپ، یعنی مایک پنس نیز تأیید کرده که احتمال اعمال متمم ۲۵ قانونی اساسی منتفی نیست. بر اساس گزارش سی‌ان‌ان، مایک پنس تلاش برای توسل به متمم ۲۵ قانون اساسی را رد نکرده ولی گفته می‌شود می‌خواهد این گزینه را برای مقابله با وضعیتی که رئیس‌جمهور دونالد ترامپ بی‌ثبات‌تر بشود، حفظ کند. این منبع به سی‌ان‌ان گفته که بین اعضای تیم مایک پنس این نگرانی وجود دارد که توسل به متمم ۲۵ قانون اساسی یا حتی آغاز فرایند استیضاح ریسک‌هایی داشته باشد چرا که این احتمال وجود دارد ترامپ با انجام یک اقدام عجولانه کشور را در معرض خطر قرار دهد. این اولین بار است که گزارش‌های غیر رسمی درباره مخالفت پنس با ترامپ، حتی در قالب متمم ۲۵ قانون اساسی منتشر می‌شود، به خصوص پنس همواره یکی از بزرگ‌ترین حامیان رئیس‌جمهور بوده و اغلب مواضع تند او را تلطیف و بی سر و صدا و پشت درهای بسته در کنگره برای اولویت‌های او لابی کرده است. خود ترامپ نیز در شرایطی کاملاً پریشان قرار دارد. روزنامه نیویورک تایمز روز شنبه گزارش داد که ترامپ از انتشار ویدئو روز پنج‌شنبه و پذیرش شکست در برابر بایدن پشیمان است و بار دیگر گفته که استعفا نخواهد داد. او شنبه گفته بود که انتقال قدرت انجام خواهد شد ولی در مراسم تحلیف بایدن شرکت نمی‌کند، اقدامی که البته بایدن از آن استقبال کرد. سی‌ان‌ان با استناد به منابع گزارش داد، در صورتی که ترامپ با استیضاح مواجه شود، رودی جولیانی، وکیل شخصی ترامپ و الن درشوویتس، از وکلای امریکایی احتمالاً تیم حقوقی او را تشکیل می‌دهند.

دورنما

لیبرمن: نتانیاهو شکست بخورد، بدتر از حمله به کنگره رقم می‌خورد

با نزدیک شدن به برگزاری انتخابات کنست، صهیونیست‌ها از وقوع حوادثی نظیر آنچه در امریکا رخ داد به شدت نگران هستند. رئیس حزب «اسرائیل خانه ما» هشدار داد که بنیامین نتانیاهو در صورت باخت در انتخابات پارلمانی برای اجرای طرحی بدتر از هجوم حامیان ترامپ به ساختمان کنگره خود را آماده می‌کند.

در شرایطی که کمتر از دو ماه دیگر چهارمین انتخابات پارلمانی رژیم صهیونیستی برگزار خواهد شد، فضای سیاسی در سرزمین‌های اشغالی ملتهب‌تر شده است. در هفته‌های اخیر مقامات مخالف بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی از احتمال سوءاستفاده او از قدرت در صورت شکست در انتخابات کنست ابراز نگرانی کرده‌اند. آویگدور لیبرمن، رئیس حزب «اسرائیل خانه ما» روز یکشنبه در مصاحبه با شبکه ۱۲ تلویزیون اسرائیل گفت: «حوادثی که توسط حامیان دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا در ساختمان کنگره رخ داد در مقایسه با اقدامات بنیامین نتانیاهو در صورت احساس باخت در انتخابات ناچیز و غیر قابل مقایسه خواهد بود.» وی افزود: «نتانیاهو عملاً در گذشته دستوراتی برای اعلام مخالفت و رد نتایج انتخابات داده است و اکنون نیز کاملاً روشن است که در صورت باخت در انتخابات همان طرحی را که در امریکا پیاده شد و حتی قوی‌تر از آن عملی خواهد کرد و برای این کار در حال آماده‌سازی است.» قرار است چهارمین انتخابات پارلمانی در اراضی اشغالی ماه مارس برگزار شود. در پی مخالفت دونالد ترامپ با نتایج انتخابات ریاست جمهور امریکا هواداران وی هنگام شمارش آرای الکترال به ساختمان کنگره امریکا یورش بردند و حوادث بی‌سابقه‌ای در امریکا رقم خورد. علاوه بر منع آمد و شد شبانه، درگیری‌هایی میان معترضان و نیروهای امنیتی رخ داد و چهار تن نیز کشته شدند. روز شنبه نیز بنی گانتس، وزیر موقت دادگستری اسرائیل گفته بود که دادگاه باید تکلیف نتانیاهو را مشخص کند. نتانیاهو در سال‌های اخیر به اتهام رشوه و پرونده‌های فساد مالی مورد بازجویی قرار گرفته و صدور حکم او هنوز نهایی نشده است.

■ اعتراضات ضد نتانیاهو

همزمان با تلاش‌های مقامات صهیونیستی برای کنار زدن نتانیاهو از قدرت، شهرک‌نشینان نیز به تظاهرات خود علیه کابینه ادامه می‌دهند. در همین راستا، اراضی اشغالی برای بیست و نهمین هفته متوالی شاهد تظاهراتی علیه نتانیاهو، به ویژه در نزدیکی محل اقامت وی در قدس اشغالی و تل‌آویو در اعتراض به سیاست‌های وی در مدیریت بحران کرونا، شرایط اقتصادی و اجتماعی و همچنین اتهاماتش درباره فساد بود. روزنامه معاریو گزارش داد که معترضان اسرائیلی سعی در حمله به محل اقامت نتانیاهو در قدس داشتند و موفق به کنترل یکی از ایست‌های بازرسی پلیس اسرائیل در خیابانی نزدیک محل اقامت نتانیاهو شدند. این روزنامه نوشت: «سرویس امنیتی شین بت، بلافاصله در تلاش برای کنترل وضعیت فعلی و عدم حمله معترضان به محل اقامت نتانیاهو، مداخله کرد.» اعتراضات یک روز پس از آن برگزار شد که گزارش شد نتانیاهو و خانواده‌اش از ترس تکرار حوادث امریکا به جایی امن منتقل شده‌اند. نتانیاهو تلاش می‌کند در چهارمین دور انتخابات پارلمانی که در کمتر از دو سال برگزار می‌شود، اکثریت کرسی‌های کنست را به دست آورد اما رهبران سایر احزاب که به شدت با او مخالف هستند، درصد تشکیل ائتلافی همه‌جانبه برای شکست نتانیاهو و حزب لیکود هستند تا ترکیب کابینه آتی را بدون نتانیاهو تشکیل دهند. نتانیاهو با کمک دونالد ترامپ در ماه‌های اخیر توانست برخی رژیم‌های عربی را به سمت عادی‌سازی با اسرائیل بکشاند ولی این اقدامات نیز نتوانست جایگاه و وجهه سیاسی او را در سرزمین‌های اشغالی بهبود ببخشد. حتی دوستان نزدیک نتانیاهو در حزب لیکود هم علیه او شورش کرده‌اند تا رهبری حزب را از دستش خارج کنند.

گزارش ۲

نفتکش، معاون وزیر خارجه کره را به تهران کشاند

کره‌ای‌ها که زیر پرچم ترامپ تروریست و قمارباز چند سالی به شغل دزدی سرمایه‌های ایرانی مشغول بودند، حالا امیدوارند با کمی مذاکره کشتی توقیف شده خود در ایران را آزاد کنند اما هیئتی که ۱۸دی وارد تهران شده بود، تیرش به سنگ خورده و حالا سئول معاون وزیر خارجه کره‌جنوبی را به تهران فرستاده که افسار تیم شکست‌خورده اولیه را به دست گیرد. باید دید در عصر پسا ترامپ، سئول به شرافت شرق دوری‌ها برمی‌گردد یا می‌خواهد شری را که ترامپ برایش برگزیده توجیه کند و بازار ایران و بلکه بازار کشورهایی را که ایران در آنجا نفوذ دارد، از دست بدهد؟

«چویی جونگ کان» معاون وزیر خارجه کره‌جنوبی برای گفت‌وگو با مقام‌های ایرانی در خصوص نفتکش کشورش که شامگاه دوشنبه قبل در تنگه هرمز توقیف شد، دیروز به ایران آمد. خبرگزاری یونهاپ کره‌جنوبی در این خصوص گزارش کرد، چویی قصد پیوستن به هیئت کره‌جنوبی را دارد که روز پنج‌شنبه هفته گذشته برای گفت‌وگو درباره نفتکش توقیف شده در تنگه هرمز وارد تهران شد.

معاون وزیر خارجه کره‌جنوبی در فرودگاه بین‌المللی «اینچئون» به خبرنگاران گفت که از ایمنی و سلامت خدمه کشتی کره‌جنوبی اطمینان دارد اما اوضاع را جدی توصیف کرد. طبق گزارش یونهاپ، این دیپلمات کره‌جنوبی قصد دارد ضمن بحث درباره موضوع پول‌های بلوکه شده جمهوری اسلامی ایران در کره‌جنوبی به واسطه تحریم‌های ایالات متحده، در خصوص آزادی نفتکش و خدمه آن با مقام‌های عالیرتبه وزارت خارجه ایران گفت‌وگو کند. چویی به خبرنگاران گفت که ایران از کره‌جنوبی درخواست کرده است که اجازه استفاده از پول‌های بلوکه شده جمهوری اسلامی را بدهد و به همین منظور قصد دارد در سفر خود به ایران یک بار دیگر، درخواست ایران را در این زمینه بداند و بررسی کند که سئول چه اقداماتی را می‌تواند در زمینه پول‌های بلوکه شده ایران انجام دهد. معاون وزیر خارجه کره‌جنوبی صبح دیروز پیش از ترک سئول به مقصد تهران گفت: «از اینکه می‌دانم خدمه کشتی سالم هستند خیالم کمی راحت است اما اوضاع جدی است.»

نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران روز دوشنبه (۱۵ دی‌ماه/ ۴ ژانویه) اعلام کرد یک شناور نفتکش کره‌جنوبی با نام تجاری «هانکوک چیمی» به دلیل نقض پیاپی قوانین زیست‌محیطی در خلیج فارس توقیف شده است.

گزارش‌ها حاکی از آن است که شناور مذکور حامل ۷هزار و ۲۰۰تن اتانول بوده است. خدمه کشتی از اتباع کشورهای کره‌جنوبی، اندونزی، ویتنام و میانمار هستند.

نگاه

سید رحیم نعمتی

یک شورشی در کاخ سفید

دونالد ترامپ چهارشنبه گذشته شاید بزرگ‌ترین قمار زندگی خود را مرتکب شد. اعضای کنگره امریکا ۶ ژانویه جمع می‌شدند تا در مورد رأی مجمع الکترال تصمیم بگیرند و با توجه به تفاوت قابل‌توجه جو بایدن با ترامپ، جای هیچ شک و تردیدی نبود که ریاست جمهوری بایدن به تصویب اعضای کنگره می‌رسد. ترامپ که از معاون خود مایک پنس برای تغییر رأی کنگره ناامید شد به آخرین گزینه ممکن خود متوسل شد؛ درخواست از هوادارانش برای انجام راهپیمایی اعتراضی به سمت کنگره. این درخواست با حمله چند صد معترض به ساختمان کنگره و غارت آن به سرعت شکل دیگری به خود گرفت و مبدل به شورش مقابل نظام سیاسی امریکا شد و البته رهبر این شورش هم کسی نیست جز ترامپ. این وضعیت فرصت استثنایی به مخالفان ترامپ داده تا در آخرین روزهای ریاست جمهوری‌اش آخرین ضربه را به او بزنند، هرچند که معلوم نیست موفق شوند.

وضعیت ترامپ در حال حاضر وضعیت یک شورشی است که در کاخ سفید سنگر گرفته و مقام ریاست جمهوری برای او مصونیتی موقت ایجاد کرده و به همین جهت است که مخالفانش قصد دارند این مقام را از او بگیرند. نانسی پلوسی، رئیس دموکرات مجلس نمایندگان، از دو گزینه علیه ترامپ حرف زده است؛ گزینه اول استناد پنس به متمم ۲۵ قانون اساسی برای عزل ترامپ از مقام ریاست جمهوری و گزینه دوم استیضاح او است. گزینه اول در داخل دولت و توسط اعضای کابینه انجام می‌شود، چرا که در صورت عدم کفایت، ناتوانی یا مرگ رئیس‌جمهور، اکثریت کابینه می‌توانند به انتصاب معاون او به عنوان رئیس‌جمهور رأی دهند. گزینه دوم یک سال قبل انجام شد اما استیضاح ترامپ به در بسته سنا خورد زیرا دست کم دو سوم از اعضای این مجلس باید به استیضاح او رأی دهند و اکثریت جمهوریخواه در این مجلس مانع از رأی آوردن استیضاح و برکناری ترامپ شد. حالا مسئله این است که کدام یک از این دو گزینه به نتیجه خواهد رسید و آیا دموکرات‌ها خواهند توانست با برکناری ترامپ پرونده سیاسی او را به صورت کامل ببندند تا دیگر نتواند برای چهار سال بعد وارد عرصه انتخابات شود؟

دو مشکل اساسی در پیش روی دموکرات‌ها و جمهوریخواهان بریده از ترامپ هست. اولین مشکل محدودیت زمانی است زیرا تا مراسم تحلیف بایدن در ظهر ۲۰ ژانویه کمتر از ۹ روز زمان باقی است و معلوم نیست که دموکرات‌ها بتوانند فرایند استیضاح را در این مدت کم انجام بدهند. هرچند که آنها با وجود اکثریت قابل توجه در مجلس نمایندگان از هم اکنون این فرایند را شروع کرده‌اند و انتظار می‌رود لایحه استیضاح را به زودی به مجلس سنا بفرستند اما هنوز جمهوریخواهان حاضر در مجلس سنا برای آنها یک مانع جدی هستند. جمهوریخواهان متحد ترامپ در مجلس سنا هنوز هم آن قدر هستند که مانع دو سوم رأی لازم برای استیضاح شوند، حتی با وجود اینکه دموکرات‌ها حالا با کسب دو کرسی ایالت جورجیا اکثریت را در مجلس سنا به دست آورده‌اند. گزینه نخست نیز چندان آسان نیست زیرا به فرض اقدام پنس و همراهی اکثریت کابینه با او برای برکناری ترامپ، باز ترامپ می‌تواند با فرستادن نامه‌ای به کنگره مخالفت خود را با این اقدام اعلام کند. پنس باید ۶۷ رأی مثبت سنا و ۲۹۰ رأی مثبت مجلس نمایندگان را به دست بیاورد تا با استناد به متمم ۲۵ ترامپ را برکنار کند اما با توجه به متحدان ترامپ در هر دو مجلس به خصوص سنا، بعید است که بتواند این میزان رأی را به دست بیاورد. به نظر می‌رسد که با توجه به این شرایط، شورشی کاخ سفید بتواند این ۱۰ روز از پایان ریاست جمهوری‌اش را تاب بیاورد اما دموکرات‌ها با رأی دادن به لایحه استیضاح و فرستادن آن به مجلس سنا دست کم این رکورد را در تاریخ امریکا ثبت خواهند کرد؛ ترامپ تنها رئیس‌جمهور این کشور خواهد بود که در چهار سال ریاست جمهوری‌اش دو بار استیضاح شد.

اخبار کوتاه

■ ۳ کشته در پی انفجار در کابل

پلیس کابل اعلام کرد که صبح یک‌شنبه در پی انفجار مین، سه نفر از جمله رئیس روابط عمومی محافظت عمومی در این شهر کشته شده‌اند. به گزارش فارس، پلیس تأکید کرد که یک نفر دیگر نیز در این رویداد زخمی شده و تمامی قربانیان این انفجار کارمندان مربوط به ریاست تصدی ملی محافظت عمومی هستند. تاکنون گروهی مسئولیت این حادثه را برعهده نگرفته است. طارق آرین، سخنگوی وزارت کشور افغانستان گفت که این حمله کار گروه طالبان است.

■ قرقیزها در انتخابات زودهنگام شرکت کردند

واجدین شرایط شرکت در انتخابات، روز یک‌شنبه بعد از آنکه ناآرامی‌های بعد از انتخابات در ماه اکتبر منجر به برکناری رهبر قبلی قرقیزستان شد، به منظور شرکت در انتخابات ریاست جمهوری زودهنگام و همه‌پرسی درباره ساختار دولت پای صندوق‌های رأی رفتند. به گزارش اسپوتنیک، بالغ بر ۳/۵ میلیون نفر از مردم قرقیزستان واجد شرایط رأی دادن در انتخابات بودند. خشونت‌های ماه اکتبر منجر به استعفای سورونبای جینبکوف، رئیس‌جمهور سابق بر سر نتایج مناقشه‌برانگیز انتخابات و رسیدن سادیر جاپاروف، سیاستمدار ملی‌گرا به قدرت شد. جاپاروف در پی ناآرامی‌ها هم رئیس‌جمهور و هم نخست‌وزیر شد. علاوه بر جاپاروف که در اواسط نوامبر به منظور کاندیداتوری در رقابت انتخاباتی استعفا داد تعداد ۱۶ تن دیگر نیز کاندیدای ریاست جمهوری شده‌اند.

■ استقبال ابوالغیط از نشست شورای همکاری درباره قطر

دبیرکل اتحادیه عرب نشست اخیر شورای همکاری خلیج فارس را زمینه‌ساز حل مسائل کشورهای عربی دانسته که می‌تواند به قدرتمند شدن اتحادیه عرب کمک کند. به گزارش رویترز، قطر ایرویز روز دوشنبه پرواز به «ریاض» پایتخت عربستان را آغاز خواهد کرد و از روز ۱۴ ژانویه (۲۵ دی ماه) پرواز به جده و سپس از روز ۱۶ ژانویه (۲۷ دی ماه) سفر به دمام را از سر خواهد گرفت. احمد ابوالغیط با استقبال از نشست شورای همکاری خلیج فارس که در شهر العلا برگزار شد، گفت: «شکی نیست که چالش‌های بزرگی که جهان عرب با آن مواجه است، می‌طلبد که شکاف‌ها در سریع‌ترین زمان ممکن برطرف و توافق میان برادران محقق شود چراکه اختلافات عربی امنیت عربی را کاهش می‌دهد و باید هرچه سریع‌تر این اختلافات را پشت سر گذاشت.»

■ استقبال تایپه از لغو محدودیت‌ها در رابطه امریکا-تایوان

وزیر امور خارجه امریکا روز شنبه گفت در حال برداشتن محدودیت‌ها در ارتباطات بین مقامات امریکایی و همتایان تایوانی آن‌هاست. به گزارش رویترز، مایک پمپئو در بیانیه‌ای گفت که برای چندین دهه، وزارت خارجه محدودیت‌های داخلی پیچیده‌ای بر تعاملات دیپلمات‌های امریکایی، اعضای خدماتی و دیگر مقامات با همتایان چینی ایجاد کرده بود. وی در این بیانیه ادامه داد: «دولت امریکا این اقدامات را به صورت یکجانبه و در تلاش برای جلب رضایت رژیم کمونیستی در چین، انجام داد. امروز اعلام می‌کنم که من تمام این محدودیت‌های خودتحمیل را برمی‌دارم.» هسیائو بی‌خیم، سفیر دوفاکتوی تایوان در امریکا در توئیتی نوشت: «دهه‌ها تبعیض، لغو شد. یک روز عظیم در روابط دوجانبه ما. من هر فرصتی را گرامی خواهم داشت.»